

Život Cirkvi

Ročník 17

32/2010

**Hora Zvir duchovne zviazaná
s pápežskou Bazilikou Santa Maria Maggiore v Ríme**

Verejná diskusia

V časoch, keď sa ideológia miešala ešte aj do športu, koloval vtip o tom, ako na svetové majstrovstvá nastúpili len dvaja bežci: sovietsky a americký. Prvý dobehol Američan. Vo všetkých amerických novinách sa písalo: „Náš reprezentant zvíťazil na prvom mieste, sovietsky bol posledný.“ Z Moskvy šla do celého socialistického tábora správa: „Sovietsky reprezentant obsadil krásne druhé miesto, Američan skončil predposledný“...

Situácia sa zmenila, pointa zostáva: tá istá pravda môže vyznieť úplne opačne. Dávny vtip mi prišiel na myseľ, keď sa z ministerstva kultúry nechali počuť hlasy o verejnej diskusii ohľadom financovania cirkví. Už v udaní témy sa zopakoval niekdajší vtip: reč bola o formách financovania, médiá hovorili o odluke. A myslelo sa na všetky cirkvi a náboženské spoločnosti, kým navonok všetko pôsobilo dojemom, akoby šlo iba o katolíkov. Chcel by som sa však zastaviť len pri základnej otázke: či vôbec na túto tému je možná diskusia, a či môže byť verejná. Moja rokmi stonásobne potvrdzovaná skúsenosť hovorí, že za daných okolností nie. Môžem ju ilustrovať nedávnou epizódkou. Pár dní po posledných voľbách sa stala téma „vatikánskej zmluvy“ opäť rukojemníckou politických záujmov. V istých chvíľach akoby práve od postoja k tejto téme – myslelo sa konkrétne na výhradu vo svedomí – záviselo, ktoré veľké zoskupenie sa udrží či dostane k moci. Ozvala sa mi redaktorka z jednej z mienkotvorných komerčných televízií. Na porade práve dostala úlohu „spraviť niečo o zmluve“. „Môžeme sa stretnúť pred Kostolom Svätej rodiny – tam, kde bol pápež“, navrhol som. „Dobre, odpovedala redaktorka, „ale až o hodinu, ešte si cestou naštudujem tému“. A veruže prišla „naštudovaná“. Snažil som sa jej jasne vysvetliť aspoň podstatu veci. Podľa otázok, čo nasledovali, naďalej nemala o probléme ani tušenia. Dokola mlela vopred zadané otázky. V správe bol odvysielaný malý úlomok z jedného môjho súvetia, úplne mimo kontextu. Ešte viac ma zarazil rozhovor, ktorý nasledoval, keď vypla mikrofón. Dievčinka bola naďalej presvedčená „svojím“ názorom na zmluvu, pričom ani netušila, ako melie už roky opakované tézy istých ideových a záujmových skupín. Už vonkoncom nechcela pripustiť, že by jej podanie mohlo byť aj neobjektívne. No stále čosi opakovala o potreba verejnej diskusie.

Čo k téme diskusie povedať? Ak chceme diskutovať, treba mať argumenty, a to tak za ako i proti. Tie môžu v odbornej oblasti predložiť len kompetentní odborníci a nie diskutovať o už vopred stanovených výsledkoch. Zatiaľ sa odborníci nevyjadrili. Ďalej by bolo potrebné prelomiť rokmi nahromadené predsudky. Nechať vyjadriť sa poradne všetkých, ktorých sa to týka. Vyvážená správa totiž nie je tá, v ktorej necháme zaznieť nesúvislý úlomok aj z názoru druhej strany, ale jej celkové podanie. Ako príklad spomeniem aspoň niekoľko faktov, o ktorých väčšinou nevedia ani samotní veriaci.

Napríklad to, že pojmom „odluka“ sa myslí väčšinou finančná odluka. Tvrdím, že z veľkej miery už existu-

je a že úplná odluka ani nie je možná. Čo tým myslím? Francúzska republika, kde je odluka cirkvi a štátu už viac než sto rokov, má so Svätou Stolicou uzavretých šesť medzinárodných zmlúv. Aj odluka totiž znamená spoluprácu - v oblastiach, kde sa pre spoločné dobro prelína pôsobenie cirkvi a štátu. Väčšina ľudí na Slovensku, a to i veriacich, si myslí, že všetko, čo sa v Cirkvi koná, platí štát, a podľa médií najmä z daní ateistov. Prítom pravdou je, že štát prispieva len na platy duchovných a čiastočne na činnosť „ústredí“, v našom prípade biskupských úradov. Všetko ostatné – osvetlenie, vykurovanie kostola, chod fary a všetky aktivity si platia aj teraz veriaci, a to z pocitovo zarobených i zdanených peňazí. Za elektriku, plyn, vodu, sviečky až po omšové víno sa odvádza štátu z týchto peňazí 19% DPH.

Čo sa týka plátov duchovných, dopočujeme sa o nich len keď ich zvyšujú. Zabúda sa povedať, koľko od posledného zvyšovania podrástla inflácia a chýbala každoročná valorizácia. A hovorí sa len o percentách, nie o sumách. Stačí si pozrieť verejne dostupnú internetovú stránku ministerstva kultúry, a dočítate sa, že v prípade diakona, kaplána a výpomocného duchovného s praxou do 3 rokov je základný plat 305,11 Eura, a pre vehementne deklarovaných „až 30% prémie“ to isté nariadenie pripúšťa škálu od 6,64 do 23,24 Eura. Vôbec sa pri tom nehovorí, koľko si z tejto sumy štát vezme späť v podobe odvodov. Keď kňaz postúpi a po troch rokoch sa stane duchovným správcom, farárom či farským administrátorom, jeho základný plat stúpne na 352,04 Eura. A ak to potiahne v duchovnej službe nad tridsať rokov a medzičasom sa stane arcibiskupom, môže dosiahnuť maximum, ktoré príloha č. 1 vládneho nariadenia pripúšťa: 662,64 Eur s možnosťou 66,39 – 165,97 Eura hodnostného prídavku.

Ešte zaujímavejšie je vziať do ruky kalkulačku a pozrieť si rozpis poskytnutých prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre jednotlivé cirkvi a náboženské spoločnosti. Keď si sumu vydelíme počtom veriacich danej cirkvi, prídem k záveru, že na jedného katolíka sa ročne prispieva 5,73 Eura, na evanjelika 9,86, reformovaného 18,05, starokatolíka 59,37 a člena Cirkvi bratskej dokonca 98, 82 Eur. Nezávidíme, doprajeme, majú to ťažšie... Len nech médiá nehovoria ako by sa jednalo iba o katolíkov, vraj „lebo ich je najviac“.

Neveriaci i veriaci na tieto údaje okamžite odpovedia poukazom na veľkú faru, drahé farárovo auto a množstvo iných vecí. To sa však diskusie o financovaní cirkví vôbec netýka. Napokon, čím bohatší kostol, fara či auto, tým viac si štát zinkasuje cez dane. Nakladanie s peniazmi zo zbierok je otázkou farskej ekonomickej rady a vnútrocirkevnej disciplíny. Len ak by sa preukázalo, že ich kňaz ukradol, patrí pred civilný súd.

Podľa toho, nakoľko objektívne je o živote a činnosti cirkví, o ich financovaní i významne informovaný bežný slovenský občan cez médiá formujúce jeho mienku, si sami môžeme dať odpoveď, či je u nás takáto diskusia možná.

RV, Marián Gavenda

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Vatikán (8. augusta, RV) - Aj túto nedeľu sa nádvorie Apoštolského paláca v Castel Gandolfo zaplnilo veriacimi z rôznych kútov sveta, aby sa so Svätým Otcom pomodlili poludňajšiu modlitbu Anjel Pána a vypočuli si jeho príhovor. Pápež im adresoval tieto slová:

Drahí bratia a sestry, v evanjeliovom úryvku tejto nedele pokračuje rozhovor Ježiša a učeníkov o hodnote osoby v Božích očiach a o neužitočnosti pozemských starostí. Nejde tu o to, že by Ježiš schvaľoval rezignáciu. Naopak, keď počujeme Ježišovo uisťujúce pozvanie: „Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo“ (Lk 12,32), naše srdce sa otvára nádeji, ktorá nás osvecuje a povzbudzuje v konkrétnej situácii; máme istotu, že „evanjelium nie je iba komunikáciou skutočností, ktoré je potrebné vedieť, ale komunikáciou, ktorá vytvára fakty a mení život. Tmavá brána času, budúcnosti, je otvorená. Kto má nádej, žije inak; bol mu darovaný nový život“ (Enc. Spe Salvi, 2). V úryvku z Listu Hebrejom v dnešnej liturgii čítame, že Abrahám sa Bohu odovzdáva s dôverujúcim srdcom. S prísľubom zeme a „početného potomstva“ odchádza „bez toho, aby vedel, kam ide“, dôverujúc iba Bohu (porov. 11,8-12). A Ježiš v dnešnom evanjeliu – prostredníctvom troch podobenstiev – predstavuje v očakávaní naplnenia „blaženej nádeje“ svoj príchod a pobáda ešte viac k intenzívnemu životu, bohatému na dobré diela: „Predajte, čo máte, a rozdajte ako almužnu! Robte si mešce, ktoré sa nezoderú, nevyčerpatelný poklad v nebi, kde sa zlodej

nedostane a kde moľ neničí“ (Lk 12,33). Je to pozvanie používať veci bez egoizmu, bez smädu po majetku a moci, ale podľa logiky lásky; ako to súhrnne píše Romano Guardini „vo forme vzťahu: vychádzajúc z Boha, s pohľadom na Boha“ (Accettare se stessi, Brescia 1992, 44).

Vzhľadom k tomu chcem upriamiť pozornosť na niekoľkých svätých, ktorých budeme sláviť tento týždeň a ktorí postavili svoj život na Bohu a s pohľadom na Boha. Dnes si pripomíname svätého Dominika Guzmana z 13. storočia, zakladateľa rehole dominikánov, ktorý vykonával svoje poslanie tým, že učil spoločnosť pravdám viery, pripravujúc sa štúdiom a modlitbou. V tej istej epoche svätá Klára z Assisi, nasledujúc františkánske dielo, zakladá Rád klarisiek. 10. augusta si pripomenieme svätého Vavrinca, mučeníka z 3. storočia, ktorého relikvie sa uctievali v Bazilike svätého Vavrinca za hradbami. Nakoniec budeme sláviť spomienku na dvoch mučeníkov 20. storočia, ktorí zdieľali rovnaký osud v Osvienčime. 9. augusta si pripomenieme karmelitánku Teréziu Benediktu od svätého kríža, Edithu Steinovú a 14. augusta františkána, svätého Maximiliána Kolbeho, zakladateľa Rytierstva Nepoškvrnenej Panny Márie. Obidvaja prešli tmavou dobou druhej svetovej vojny bez toho, aby stratili z očí nádej, Boha života a lásky.

Dôverujme materskej ochrane Panny Márie, Kráľovnej svätých, ktorá nás láskavo sprevádza na našej púti. Obráťme sa k nej v modlitbe.

Peter Dufka

Sviatok Premenenia Pána oslávil Benedikt XVI. „modlitbou na vrchu“

Vatikán (7. augusta, RV) – Pápež Benedikt XVI. v piatok prekvapivo zanechal na jeden deň Castel Gandolfo a odišiel na neplánovanú súkromnú návštevu oblasti Abruzzo, asi mesiac od jeho oficiálnej pastoračnej návštevy Sulmony. Podľa slov hovorca Svätej stolice sa Svätý Otec chcel v myšlienkach a modlitbách ešte raz vrátiť k trpiacim v rámci púte do Sanktuária Panny Márie Matky núdzných, ktoré sa nachádza na hranici oblasti Lazio a Abruzzo. Páter Federico Lombardi SJ ďalej dodáva:

„Včera bol sviatok Premenenia Pána, kedy evanjelium hovorí ako Ježiš išiel na vrch modliť sa. Svätý Otec chcel podobne urobiť malú púť, odoberúc sa do Sanktuária Panny Márie Matky núdzných. Po dopoludňajšej modlitbe na tomto pútnickom mieste sa odobral do obcí Carsoli a Rocca di Mezzo. Navštívil aj Katedrálu Sv. Leucia, ktorá bola tiež poškodená zemetrasením, kde sa zvlášť modlil za postihnuté obyvateľstvo. Po stretnutí s miestnym farárom a starostom obce sa vrátil do Castel Gandolfo.“ -jak-

Katechéza Benedikta XVI. počas generálnej audiencie

Vatikán (11. augusta, RV) – Pápež Benedikt XVI. počas generálnej audiencie v letnom sídle v Castel Gandolfo predniesol nasledujúcu katechézu:

Drahí bratia a sestry,

v liturgii pripomíname svätú Kláru z Assisi, zakladateľku sestier klarisiek, obdivuhodnú sväticu, o ktorej budem hovoriť v niektorej z nasledujúcich katechéz. Tento týždeň – ako som už naznačil v nedeľu pri modlitbe Anjel Pána – si však spomíname aj na viacero svätých mučeníkov, tak z prvých kresťanských storočí – napríklad na svätého Vavrinca, diakona, svätého Ponciána, pápeža a svätého Hypolita, kňaza, ako aj z nedávnych časov – na svätú Teréziu Benediktu z Kríža, čiže Editu Steinovú, patrónku Európy a na svätého Maximiliána Máriu Kolbeho. Chcel by som sa dnes preto zastaviť pri mučeníctve ako pri výsostnom prejave lásky k Bohu.

Na čom sa zakladá mučeníctvo? Odpoveď je jednoduchá: na Ježišovej smrti, na jeho najväčšej obete lásky, ktorá sa uskutočnila na kríži, aby sme my mohli mať život (por. Jn 10, 10). Kristus je trpiaci služobník, o ktorom hovorí prorok Izaiáš (por. Iz 52, 13-15): „daroval seba samého ako výkupné za mnohých“ (por. Mt 20, 28). Napomína svojich učeníkov, každého jednotlivo, aby denne brali na seba svoj kríž a nasledovali ho na ceste lásky k Bohu Otcovi a k ľudstvu: „Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden“, vraví. „Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho“ (Mt 10, 38-39). Je to logika pšeničného zrna, ktoré zomrie, aby vzkĺčilo a prinieslo život (por. Jn 12, 24). Ježiš sám je „pšeničným zrnom, ktoré prišlo od Boha, Božím pšeničným zrnom, ktoré padá na zem a necháva sa rozdrobiť, zničiť smrti – a práve prostredníctvom toho sa otvára a môže tak priniesť ovocie pre celý svet“ (Benedikt XVI, návšteva luteránskeho kostola v Ríme, 14 marca 2010). Mučeník nasleduje Pána až do konca, slobodne prijíma smrť pre spásu sveta – ako najťažšiu skúšku svojej viery a lásky (por. Lumen Gentium 42).

Ešte raz, odkiaľ sa berie sila podstúpiť mučeníctvo? Z hlbokej a intímnej jednoty s Kristom, pretože mučeníctvo a povolanie k mučeníctvu nie sú len výsledkom ľudského snaženia, ale sú odpoveďou na Božiu iniciatívu a na Božie povolanie: sú darom jeho milosti, ktorá robí človeka schopným obetovať vlastný život pre lásku ku

Kristovi a k Cirkvi, a teda aj k celému svetu. Keď čítame životopisy svätých, fascinuje nás vyrovnanosť a odvaha pri podstupovaní utrpenia a smrti: Božia sila sa celkom prejavuje v slabosti, v biede toho, kto sa s dôverou spolieha na Neho a len do Neho vkladá svoju nádej (por. 2 Kor 12, 9). Je však dôležité zdôrazniť, že Božia milosť nepotláča ani nezmenšuje slobodu toho, kto podstupuje mučeníctvo. Práve naopak, obohacuje ju a pozdvihuje: mučeník je celkom slobodnou osobou – slobodnou vzhľadom na moc tohto sveta; je slobodnou osobou, ktorá v jedinom definitívnom čine daruje Bohu svoj vlastný život a v najvyššom skutku viery, nádeje a lásky sa oddá do rúk svojho Stvoriteľa a Spasiteľa; obetuje vlastný život, aby sa tak celkom spojila s obetou Krista na kríži. Jedným slovom, mučeníctvo je veľkým skutkom lásky, ktorá odpovedá na nekonečnú lásku Božiu.

Drahí bratia a sestry, ako som povedal minulú stredu, my pravdepodobne nie sme povolani k mučeníctvu, avšak nikto z nás nie je vylúčený z Božieho povolania k svätosti, k vysokej miere opravdivého kresťanského života a to znamená, že máme každý deň brať na seba svoj kríž. Všetci, a to najmä v dnešnom čase, keď zdá sa prevláda egoizmus a individualizmus, musíme prijať ako prvú a základnú úlohu rásť každý deň v stále väčšej láske k Bohu a k bratom, aby sme premieňali svoj život, a tak menili aj celý náš svet. Na príhovor svätcov a mučeníkov prosme Pána, aby zapálil naše srdce: aby sme ho dokázali milovať tak, ako on miloval každého jedného z nás.

Benedikt XVI. pozdravil aj slovenských pútnikov

„S láskou vítam slovenských pútnikov, osobitne z Čerman, Hruboňova a Bánoviec nad Bebravou. Bratia a sestry, budúcu nedeľu budeme sláviť sviatok Nanebovzatia Panny Márie. Ona nech vás matersky sprevádza na ceste do našej nebeskej vlasti. Ochotne žehnám vás i vaše rodiny. Pochválený buď Ježiš Kristus!“

V katechéze Benedikt XVI. rozviedol tému mučeníctva a tajomstva Kristovho kríža na príkladoch niektorých svätcov tohto týždňa. Ukončil ju modlitbou, aby „na príhovor svätých a mučeníkov Pán zapálil naše srdcia, aby boli schopné milovať tak, ako On miloval každého z nás“.

Preklad: Martin Kramara

Menovanie apoštolského administrátora pre eparchiu Lungro v Kalábrii

Vatikán (10. august, RV) - Pápež Benedikt XVI. prijal z dôvodu vysokého veku rezignáciu Mons. Ercola Lupinacciho, biskupa eparchie Lungro v talianskej Kalábrii, združujúcej komunitu tzv. Italo-Albáncov kontinentálneho Talianska. Zároveň vymenoval Mons. Salvatoreho Nunnariho, arcibiskupa Cosenzy-Bisignana, za apoštolského administrátora, sede vacante et

ad nutum Sanctae Sedis, spomenutej eparchie, ktorá má uprázdnený biskupský stolec a jej správa podlieha priamo Svätej stolici.

Eparchia má v súčasnosti 27 farností, 30 kňazov, d'alej diakonov, rehoľníkov a rehoľné sestry, ktorí okrem bežnej pastorácie spravujú aj 15 výchovno-vzdelávacích inštitúcií a dve dobročinné organizácie.

-jak-

Vatikán k 5. výročiu smrti brata Rogera, zakladateľa Komunity Taizé

Vatikán (10. augusta, RV) – Kardinál Tarcisio Bertone, vaticánsky štátny sekretár, napísal v mene pápeža Benedikta XVI. list predstavenému Komuniti Taizé vo Francúzsku pri príležitosti 5. výročia smrti brata Rogera, zakladateľa komunity. Kardinál Bertone v ňom tlmočí duchovnú blízkosť pápeža Benedikta XVI. a zjednotenie v modlitbe s komunitou a všetkými, čo si brata Rogera pripomenú.

Brat Roger Schutz, v spomínanom liste označený ako „priekopník na ceste ekumenizmu“, bol zavraždený 16. augusta 2005 počas večernej Modlitby zmierenia. Komunita, ktorú založil pred 70 rokmi, dodnes pomáha tisícom mladých z celého sveta nájsť zmysel života a osobný vzťah s Bohom.

List adresovaný bratovi Alojzovi, súčasnému predstavenému Komuniti Taizé, sa končí slovami: „Svätý Otec z celého srdca prosí Boha, aby svojim požehnaním naplnil Vás, ako aj bratov Komuniti Taizé a všetkých, ktorí sa spolu s vami usilujú kráčať po ceste jednoty Kristových učeníkov, osobitne mladých“.

-jak-

Páter Ján Ďačok SJ menovaný za teológa Apoštolskej penitenciárie

Vatikán (11. augusta, RV) - Svätá stolica dnes zverejnila menovanie p. Jána Ďačoka SJ za teológa Apoštolskej penitenciárie.

P. Ján Ďačok SJ sa narodil v r. 1955 v Sobrančiach. V r. 1974-1980 študoval na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach. V r. 1981-1990 pracoval v OÚNZ Topoľčany ako lekár rádiodiagnostického a neskôr interného oddelenia so špecializáciou z vnútorného lekárstva. V r. 1981 vstúpil do Spoločnosti Ježišovej a tajne vyštudoval teológiu na Teologickom inštitúte sv. Alojza. V r. 1990 prijal kňazskú vysviacku z rúk Mons. Alojza Tkáča. V r. 1993 získal licenciát z morálnej teológie na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme. V r. 1993-1994 pracoval ako vedúci Slovenského programu Vatikánskeho rozhlasu. Od r. 1994 vyučoval etiku a morálnu teológiu na Teologickom inštitúte sv. Alojza v Bratislave, neskôr od r. 1997 na Teologickej fakulte Trnavskej univerzity v Bratislave. V r. 1999 dosiahol vedecko-akademický titul PhD. v odbore verejné zdravotníctvo a neskôr titul docent v odbore sociálna práca. V r. 2003 obhájil doktorskú prácu z odboru morálna teológia na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme. V r. 2003-2009 bol provinciá-

lom Slovenskej provincie Spoločnosti Ježišovej. Od r. 2004 je členom korešpondentom Pápežskej akadémie pre život. V r. 2005-2008 vykonával funkciu predsedu Konferencie vyšších rehoľných predstavených na Slovensku. V r. 2009 bol menovaný za člena Etickej komisie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky. V r. 2010 ho Konferencia biskupov Slovenska menovala ako zástupcu Slovenska v skupine expertov pre bioetiku pri COMECE (Komisia biskupských konferencií krajín Európskej únie). Od februára 2010 je členom komunity pedagógov Pápežskej Gregorovej univerzity v Ríme.

-pd-

Webové stránky Vatikánu sa stále rozširujú

Vatikán (12. augusta, RV) - Vatikánska internetová stránka www.vatican.va, ktorá je neustále zdokonaľovaná, zaznamená ďalšie rozšírenie. K jej ôsmim základným jazykovým verziám (latinskej, talianskej, francúzskej, anglickej, španielskej, portugalskej, nemeckej a čínskej) sa onedlho pridajú i ďalšie dve: ruská a arabská. Okrem týchto základných verzií sa nachádzajú na vaticánskej webovej stránke preklady niektorých pápežských dokumentov v ďalších jazykoch.

Rozrastá sa i virtuálny archív pápeža. Postupne by mal obsiahnuť záznamy o všetkých Petrových nástupcoch. Tak bude možné zoznamiť sa s najdôležitejšími dielami jednotlivých biskupov Ríma. O vaticánskych plánoch v tejto oblasti informuje vo včerašom vydaní vaticánskeho denníka *L'Osservatore Romano* Mons. Lucio Adrian Ruiz, ktorý je zodpovedný za internetové stránky Apoštolskej stolice. Hlavným cieľom terajších snáh jeho 20 člennej pracovnej skupiny je sprístupniť na internet osobu a dielo Benedikta XVI. Už rok prebiehajú práce na skompletizovaní vizuálnej dokumentácie súčasného pápeža. Toto skompletizovanie je možné vďaka filmovým záznamom, ktorý zabezpečuje Vatikánske televízne centrum.

Medzi novinkami, ktoré sa majú objaviť v dohľadnej dobe, je nová internetová stránka vaticánskeho denníka *L'Osservatore Romano*. Vlastné miesto na vaticánskej stránke budú mať i ďalšie úrady Rímskej kúrie. Vatikánske stránky denne navštívia 3 milióny návštevníkov, najčastejšie zo Spojených štátov amerických, Talianska a Španielska. V prvej desiatke krajín sa nachádzajú i dve ázijské krajiny - Južná Kórea a Čína. Dôležitou úlohou tímu vaticánskych informatikov je aj bezpečnosť internetovej siete. Za týmto účelom Apoštolská stolica spolupracuje s Talianskymi bezpečnostnými zložkami a s Interpolom.

-pd-

V Santiagu de Compostela vrcholí púť mladých pútnikov

Španielsko (6. augusta, RV) - V dňoch od 5. do 8. augusta v Santiagu de Compostela v rámci Jubilejného roku sv. Jakuba vrcholí púť mladých pútnikov, ktorá je súčasťou priprav na Svetové dni mládeže v Madride v roku 2011. Zúčastňuje sa na nich 12 tisíc mladých ľudí spolu s tridsiatimi diecéznymi biskupmi a arcibiskupmi, medzi ktorými sú biskupi z Madridu, Barcelony, Seville, Granady, Toleda, San Sebastianu, Urgellu, Porta (Portugalsko). Na tomto podujatí sa zúčastnia i kardinál Antonio Cañizares, prefekt Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí a Stanislaw Ryłko, predseda Pápežskej rady pre laikov.

Vo svojich hlavných líniách bude toto stretnutie prebiehať podľa Pastoračného plánu arcidiecézy Santiago a pastierskeho listu arcibiskupa Juliána Barria s názvom „Pútnici viery, svedkovia vzkrieseného Krista“. Motto vybrané pre tohtoročnú púť znie: „Byť priateľmi Pána tak, ako apoštol Santiago“. Motto nabáda mladých ľudí, aby znovuobjavili postavu patróna Španielska a jeho poslanie apoštola a evanjelizátora a aby cez neho našli nový podnet na duchovný život. Aby aktívnym sviatostným životom a osobnou i spoločnou modlitbou boli odrazom jednoty s Pánom. Jubilejná púť sa tak stáva mimoriadnou príležitosťou k vydaniu svedectva o silnej viere, istej nádeji a neúnavnej láske, ktorá vedie k neustálej pozornosti na potreby bratov, ktorých stretávame na našej životnej ceste. V modlitbe, vytvorenej na túto príležitosť, arcibiskup Barrio vyzýva mladých ľudí, aby svoj život odovzdali do rúk Otca ako obeť trvalej lásky a otvorili svoje srdcia Božiemu milosrdenstvu, aby počúvali jeho výzvu a aby sa stali svedkami jeho prítomnosti vo svete. Proces prípravy na túto udalosť trval niekoľko mesiacov, počas ktorých nechýbali duchovné aktivity, ako adorácie Eucharistie, modlitbové reťaze a modlitbové bdenia v univerzitných kaplnkách, ale i vo svätyniach a farnostiach. Po príchode do Santiagu de Compostela sa včera účastníci stretli s arcibiskupom Barriom, ktorý ich prijal na námestí Obradorio naproti miestnej bazilike. V nasledujúcich dňoch, 6. a 7. augusta, sa budú konať simultánne katechézy, práce v skupinkách a panelové diskusie. Všetky tieto aktivity sa budú týkať šiestich tematických okruhov.

Pútnici majú k dispozícii veľký stan na modlitbu a stálu eucharistickú adoráciu, zatiaľ čo v kostoloch klarisiek, benediktínov, karmelitánov a dominikánov sa vysluhuje sviatosť zmierenia. Na sobotu 7. augusta je plánovaná vigília na Štadióne sv. Lazára, kde bude i kríž a mariánska ikona Svetových dní mládeže, ktoré priniesli do Santiagu už 3. augusta. Púť sa ukončí v nedeľu ráno slávnostnou Eucharistiou s osobitnou výzvou adresovanou mladým, aby sa stali radostnými svedkami skúsenosti preži-

tej v milosti, a tak vydávali svedectvo v prostredí, v ktorom žijú. Vigílii ako i eucharistickej slávnosti bude predsedáť kardinál Ryłko, predseda Pápežskej rady pre laikov.

-pd-

Bulharsko rehabilitovalo kresťanov prenasledovaných komunistickým režimom

Bulharsko rehabilitovalo kresťanov prenasledovaných komunistickým režimom v 50. rokoch minulého storočia. Rozhodol o tom parlament v Sofii, ktorý prijal tri úpravy zákona o rehabilitáciách z roku 1991. Prvá sa týka 40 katolíkov uväznených v roku 1952. Väčšinu z nich tvoria duchovní – diecézni kňazi, kapucíni a asumpcionisti. Štyria boli odsúdení na smrť a ďalší k dlhoročnému žaláru. Štyria mučeníci – biskup Jevgenij Bosilkov a traja asumpcionisti – Kamen Wiczew, Pavol Džidov a Jozafát Šiškov – boli blahorečení Jánom Pavlom II. v rokoch 1998 a 2002. Druhá úprava v zákone o rehabilitáciách sa týka protestantských pastorov a tretia pravoslávnych duchovných.

RV CZ, Dana Jacečková

Zbierka detských misií v Nemecku najvyššia v histórii

Nemecko (9. augusta, RV) – Najvyššia v histórii bola tohtoročná zbierka detských misií, tzv. „Stern-singern“, v Nemecku. Ako uvádza agentúra Fides, už 52 rokov okolo sviatku Zjavenia Pána detskí misionári robia zbierku finančných prostriedkov pre deti z chudobných krajín. V roku 2010 sa im podarilo vyzbierať rekordných 40,6 milióna eur, ktoré sú určené na 2400 projektov pre deti v Afrike, Latinskej Amerike, Ázii, Oceánii a vo východnej Európe. V tomto roku sa asi pol milióna detí vo všetkých diecézach Nemecka oblieklo za kráľov a chodili od dverí ku dverám v rámci aktivity, ktorá je súčasťou kampane solidarity pod heslom: „Deti nájdu nové cesty“. Národný riaditeľ Pápežských misijných diel v Nemecku a vedúci Detských misijných diel ocenil ich prácu a poďakoval štedrosti obyvateľov napriek ekonomickej kríze. V roku 2009 bolo možné vďaka „Stern-singern“ podporiť 2383 projektov v 110 krajinách.

Pre porovnanie, tohtoročný 15. ročník Dobrej noviny na Slovensku vyniesol asi 885 tisíc eur. V rámci Dobrej noviny 2010 koledovalo takmer 27 tisíc koledníkov z 1284 farností a filiálok z celého Slovenska a navštívili 81 tisíc rodín.

-pd-

V USA stiahli obvinenie Svätej stolice

Vatikán/USA (10. augusta, RV) - V americkom štáte Kentucky bolo stiahnuté obvinenie proti Svätej stolici v súvislosti s kauzami pedofílie. Táto správa bola uverejnená prostredníctvom advokáta žalobcov Williama McMurryho. Pre vatikánskeho právnika v USA Jeffreyho Lenu je to dôkazom, že obvinenie Svätej stolice bolo omylom v samotnej svojej podstate:

„Svätá stolica nikdy nemala takú politiku, ktorá by viedla k utajovaniu zneužívania detí. Vývoj celej kauzy ukazuje, ako teória vypracovaná advokátmi zo strany žalobcov, nepravdivo ovplyvnila verejnú mienku. Skutočnosť, že kauza namierená proti Svätej stolici bola omylom, neznamená, že žalobcovia neboli zneužívaní, avšak odvieďa pozornosť od dôležitej skutočnosti, ktorou je ochrana detí.”

Hovorca Svätej stolice p. Federico Lombardi na margo stiahnutia obvinenia proti Vatikánu povedal:

„Svätá Stolica prijala informácie o udalosti v Kentucky s uspokojením. V žiadnom prípade to však neznamená minimalizovanie hrôz a odsúdeniahodných skutočností sexuálneho zneužívania, ani súcitu s utrpením obetí. Ako správne zdôraznil advokát Lena, spravodlivosť vzhľadom na ochranu maloletých by mala zostať prioritou. Je však pozitívne, že kauza, ktorá trvala šesť rokov kvôli údajnej účasti Svätej stolice a jej zodpovednosti za skrývanie zneužívania, ktorá mala tiež silný negatívny dopad na verejnú mienku, sa nakoniec ukázala ako nepodložené obvinenie.“ -pd-

Posolstvo biskupov Kuby k Národnej púti

Kuba (12. augusta, RV) - Uplynulú nedelňu podpísali kubánski biskupi v Santiagu de Cuba osobitné Posolstvo kubánskeho ľudu, a to pri príležitosti začiatku Národnej kubánskej púte. Ide o putovanie starobylej sochy Panny Márie, nazývanej Madonna della Caridad del Cobre. Socha bude putovať do 12. decembra 2011 a navštívi všetky dôležité miesta krajiny.

Národná púť je poslednou etapou prípravy na slávnostné mariánske jubileum roku 2012, kedy uplynie 400 rokov od objavenia spomínanej sochy Matky Božej, ktorú Kubánci majú v osobitnej úcte a vyzývajú ju pod titulom: „Matka, patrónka a kráľovná ostrova.“ Biskupi Kuby v posolstve zdôrazňujú, že je potrebné osláviť nielen objavenie, ale predovšetkým „prítomnosť“ Panny Márie v pohnutej histórii krajiny, v ktorej počas štyroch storočí nechýbala intenzívna oddanosť ľudu Nebeskej Matke. Ona sa stala neoddeliteľnou súčasťou ich národných dejín. V dokumente kubánski biskupi pripomínajú

dejiny Panny Márie Caridad del Cobre, upozorňujúc najmä na tie momenty národnej histórie, v ktorých sa jej prítomnosť pociťovala zvlášť intenzívne. Preto k účasti na národnej púti pozývajú všetkých obyvateľov Karibského ostrova.

-pd-

Maratón na podporu šírenia Svätého písma

Traja Austrálčania – Andrew Sav, Andrew Carnell a Dave Carnell - odštartujú bežecký maratón v dĺžke 2-tisíc km z Cairnsu do Stanthorpu v Queenslande, aby ľudí upozornili, že ešte stále existuje 2-tisíc jazykov, do ktorých ešte nebola preložená ani časť Biblie. Ľudí, ktorí nimi hovoria, je asi 350 miliónov. Maratón, ktorý má oficiálne schválenie arcibiskupa Brisbane Mons. Johna Bathersbyho, sa začne 24. augusta a skončíť by sa mal po 80 dňoch 11. novembra. Sledovať ho bude možné aj na internetovej stránke www.the2000walk.com.

RV, -dj-

V Afrike zomierajú ľudia z dôvodu užívania falošných liekov

Afrika (12. augusta, RV) - Viac ako 700 tisíc ľudí zomiera každý rok v dôsledku požitia falšovaných liekov proti malárii a tuberkulóze. Značná časť z nich sú Afričania. Toto varovanie zverejnila Svetová zdravotnícka organizácia, podľa ktorej až 30% liekov, ktoré sa nachádzajú na trhu v afrických krajinách je falošných a takmer polovica liekov predávaných v Angole, Burundi a Kongu má zlú kvalitu. Tieto údaje, publikované agentúrou Fides, sú zverejnené dva roky po smrti viac ako 80 detí v Nigérii, ktoré zomreli po nasadení liekov proti bolesti zubov. Ako liek na utíšenie bolesti im bola podaná nemrznúca zmes. Aj v roku 2003 Interpol, medzinárodná policajná organizácia vykonala prieskum kvality liekov, ktoré sú k dispozícii v Lagose, v jednom z najväčších miest Nigérie. Až 80% liekov, čo boli k dispozícii, boli falošné. Takýmto liekom môže úplne chýbať potrebná účinná látka, môžu byť zložené z nebezpečných látok, alebo majú nedostatočné či naopak nadmerné množstvo účinnej látky. V niektorých prípadoch môže mať použitie falošných liekov za následok zvýšenie odolnosti voči liekom. Keď totiž zloženie lieku je také, že neobsahuje dostatočné množstvo potrebných látok, zabije len nejakú časť choroboplodných látok. Tie, ktoré neboli zabité, majú schopnosť adaptovať sa. Takýmto spôsobom sú choroboplodné mikróby schopné odolať pôsobeniu lieku a ďalej infikovať organizmus.

-pd-

Cirkev vo Vietname oslávila 150. výročie dvoch mučeníkov

Vietnam (6. augusta, RV) - Cirkev vo Vietname oslávila 150. výročie mučeníctva svojich dvoch svätcov: Petra Doan Conga a Emanuela Le Van Phunga. Svätú omšu slúžil 31. júla na Gieng Island v južnom Vietname biskup Long Xuyên. Podľa agentúry Asianews biskup vo svojej homílii pripomenul, že vietnamská Cirkev je hrdá na svojich 117 mučeníkov a ozrejmil, ako sa na oboch menovaných mučeníkoch prejavili rysy, ktoré neskôr vyzdvihol II. vatikánský koncil. Peter Doan Cong a Emanuel Le Van Phung, jeden kňaz a druhý veriaci laik z farnosti Dau Noc, totiž vydali spoločné svedectvo kresťanskej viery a neváhali preliať svoju krv, aby dali vyniknúť Božej láske, zjavenej v Kristovi. Slávnosti sa zúčastnilo asi 3 tisíc veriacich a asi sto seminaristov. -pd-

Kresťania a kastovnícky systém v Indii

India (11. augusta, RV) - Indickí kresťania včera usporiadali Deň protestu proti diskriminácii kresťanov a moslimov, pochádzajúcich z radov tzv. kasty nedotknuteľných - dalitov. Komisia pri Konferencii biskupov Indie, ktorá sa zaoberá obhajobou práv členov tejto kasty, vyzvala k vyveseniu čiernych vlajok na kostoloch a cirkevných budovách. Čierne vlajky majú indickej spoločnosti pripomenúť, že kresťania i moslimovia, pochádzajúci z kasty dalitov, sú diskriminovaní, a majú upriamiť pozornosť na ich spravodlivé požiadavky. Obe skupiny príslušníkov tejto kasty – kresťania i moslimovia - žiadajú rovnaké práva, bez ohľadu na náboženské vyznanie. Boj za práva ľudí z najnižších kást je v Indii, je podobne ako medzináboženský dialóg jednou z najdôležitejších tém. O vzniku tohto protestu hovorí p. Bosco z jezuitského sociálneho centra v Secunderabáde:

„V Indii máme kastový systém. V rámci tohto systému je 18% obyvateľov tzv. nedotknuteľných. Bežne sa nazývajú dalitmi. Obdržali práva a privilégia, ktoré uľahčujú ich život v spoločnosti. V roku 1950 vydal prezident Indie predpis, podľa ktorého môžu z týchto práv a privilégií ťažiť iba hinduisti. Ostatní, tj. kresťania, moslimovia, sikhovia a budhisti, boli týchto práv zbavení. V roku 1956 ich získali späť sikhovia a v roku 1990 budhisti. Naďalej sú upierané kresťanom a moslimom.“

Najväčším privilégiom je počet miest v školách vyhraných pre dalitov, záruka pracovných miest v úradoch a štátnych inštitúciách, a tiež právo, ktoré ich chráni pred nátlakom členov iných kást. Otec Bosco z jezuitského sociálneho centra dodáva, že bojujú tiež za to, aby táto kasta kresťanov i moslimov dosiahli status registro-

vaných kást, čo by im zaručovalo ich práva a privilégia. Dve tretiny indických kresťanov tvoria práve príslušníci kasty dalitov. -pd-

65 rokov od výbuchu atómových bômb v Hirošime a Nagasaki

Japonsko (6. augusta, RV) – Japonsko si 6. augusta pripomína 65. výročie výbuchu atómových bômb v Hirošime a Nagasaki, ktoré zapríčinili smrť viac ako 140 tisíc ľudí. Pri tejto príležitosti sa konala spoločná bohoslužba rôznych náboženstiev, po ktorej nasledovala civilná spomienková manifestácia. Zúčastnilo sa na nej viac ako 55 tisíc ľudí a po prvýkrát aj delegácia Spojených štátov a generálny sekretár OSN Ban Ki-moon, ďalej riaditeľ Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (AIEA) Yukija Amano a zástupcovia 64 krajín. Generálny sekretár OSN Ban Ki-moon na pôde prestížnej Univerzity Waseda v Tokiu okrem iného povedal, že „svet bez jadrových zbraní nie je neuskutočiteľným snom“.

V piatok bola na programe aj svätá omša, ktorú v miestnej katedrále v Hirošime celebroidal biskup Joseph Atsumi Misue a večer sa uskutočnil koncert za pokoj. Pripravené sú tiež výstavy, sympóziá a poznávacie zájazdy s cieľom udržať nažive spomienky na katastrofu a vzbudiť vo všetkých záväzok chrániť mier. Katolícka cirkev v Japonsku každý rok vyzýva počas 10 dní od 6. do 15. augusta ku intenzívnemu uvažovaniu nad minulosťou a k modlitbám za mier v budúcnosti. Biskupi Hirošimy a Nagasaki 26. februára adresovali prezidentovi USA, japonskej vláde a predstaviteľom ďalších krajín výzvu k úplnému zrušeniu jadrových zbraní. -jak-

Deň indických mučeníkov budú sláviť kresťanské cirkvi spolu

India (12. augusta, RV) – Pripomenúť si kresťanských mučeníkov, ktorí zomreli pre lásku ku Kristovi a evanjeliu – s týmto úmyslom sa všetky kresťanské cirkvi v Indii dohodli na slávení Dňa kresťanských mučeníkov Indie. Budú ho sláviť vždy v poslednú augustovú nedeľu, teda tohto roku 29. augusta.

Na margo takéhoto prejavu ekumenizmu Mons. Anil Couto, biskup diecézy Jalandhar a predseda Komisie pre ekumenizmus pri Konferencii biskupov Indie poznamenal, že týmto krokom „chcú zachovať dedičstvo Cirkvi pre budúce generácie. Hrdinský život mučeníkov nemá hodnotu len pre Katolícku cirkev, ale pre všetky cirkvi a celú spoločnosť.“ -jak-

Pakistanský arcibiskup o dráme povodní v krajine

Pakistan (7. augusta, RV) - Asi 12 miliónov ľudí je postihnutých záplavami, ktoré zasiahli Pakistan. Oficiálny údaj obetí 1500 stále narastá. Dráma povodní sa odohráva v rôznych častiach krajiny, poznamenáva v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas Mons. Lawrence John Saldanha, miestny arcibiskup:

„Povodne zasiahli ničivým spôsobom obrovské množstvo ľudí. Začali na severe krajiny, v okolí Kašmíru, na veľkej rieke Indo, kde spadlo viac ako 30 centimetrov zrážok za deň. Všetok ten dážď sa valí ako veľká cunami k moru a teraz je tu v Sindh. Všade, kam sa táto rieka dovalí, strhne tisícky domov. Je to obrovská kalamita, ničiaci udalosť. Doteraz sme tu nikdy nemali takú katastrofu a naozaj nevieme, kde začať, pretože sa ľudia cítia zmätení a bezmocní.“

Na otázku, ako sa tu dá pomôcť, miestny arcibiskup povedal:

„Pokúšame sa postaviť stanové tábory, ale nie sú dobre vybavené. Poslúžia vrtuľníky, ktoré sú jedinou nádejou na prežitie pre týchto ľudí. Snažíme sa distribuovať stany a potraviny. Aj my hľadáme, čo robiť. Obávame sa, že bude pršať znova. Momentálne neprší, ale to, čo vidíme, sú veľké škody spôsobené na cestách, mostoch a domoch. Teraz povodne zasiahli stred Pakistanu, Sindh, a diecézu Multan. Počul som, že niektorí katolíci sa presťahovali do oblastí, kde im bolo ponúknuté útočisko, kde sa o nich postaral miestny farár. Počul som o stovkách rodín, ktoré sa presťahovali do tejto oblasti.“

-jak-

V Afganistane zavraždili 10 zdravotníckych pracovníkov kresťanskej medzinárodnej misie

Afganistan (9. augusta) - Na severe Afganistanu, v provincii Nuristan, stúpenci Talibanu zavraždili 10 zdravotníckych pracovníkov kresťanskej inšpirovanej mimovládnej organizácie International Assistance Mission, ktorá v krajine pôsobí od roku 1966. Ide o dvoch Afgancov a osem cudzincov - piatich mužov (Američanov) a tri ženy (Američanku, Angličanku a Nemku). Hovorca Talibanu Zabihullah Mujahid vo svojom prehlásení povedal: „Zabili sme kresťanských misionárov, ktorí rozdávali Biblie v miestnom jazyku.“ Predstavitel' mimovládnej humanitárnej organizácie

povedal, že tragédia má negatívny dopad na ich ďalšiu činnosť, ktorou ročne pomáhajú 250 tisícom Afgancov.

Z Kábulu hovorí pre Vatikánsky rozhlas predstaviteľ medzinárodnej katolíckej komunity hlavného mesta, otec Giuseppe Moretti, ktorý približuje je kresťanskú komunitu v Afganistane:

„Ak sa hovorí o kresťanskej komunite, myslí sa výlučne katolícka medzinárodná komunita. Neexistuje tu žiadne iné kresťanské spoločenstvo. Pozostáva z približne 100 až 150 osôb. Pôsobia tu dve komunity sestier: sestry Matky Terezy a Združenie pre kábulske deti, kde pracujú sestry z rôznych reholí. Sestry Matky Terezy sa tu starajú o niekoľko desiatok detí, ktoré boli opustené rodičmi a prinesené z nemocníc alebo o hendikepovaných. Pritom tiež z rozhodnutia miestnych úradov monitorujú asi 200 najchudobnejších rodín, čo znamená viac ako tisíc osôb. Spomenuté združenie pre deti z Kábulu sa stará mimoriadnym spôsobom asi o 30 postihnutých detí, za čo sú rodičia detí veľmi vďační. Mnohé z týchto detí, vylúčených z verejných škôl, sú po niekoľkých rokoch starostlivosti týchto sestier schopné vrátiť sa do škôl a dosahujú i vynikajúce výsledky. Treba spomenúť i Malé sestry Ježišove, ktoré pôsobia v Afganistane dlhšie než 50 rokov. Pracujú v nemocniciach a sú v priamom kontakte s miestnym obyvateľstvom. Naša prítomnosť sa vyznačuje predovšetkým diskretnosťou, mlčanlivým svedectvom skutkov.“

-pd-

Zákon o partnerstvách homosexuálov je v rozpore s právmi dieťaťa

Zákon, umožňujúci manželstvo medzi osobami rovnakého pohlavia, schválený mexickým kongresom v decembri 2009, ktorý vstúpil do platnosti v marci tento rok, je podľa Najvyššieho súdu Mexika v súlade s ústavou. Podľa predstaviteľov Katolíckej cirkvi v krajine je toto rozhodnutie „v rozpore s morálkou a s právmi detí“. Zákon totiž so sebou prináša niektoré špecifické ustanovenia, ako napríklad možnosť adopcie detí homosexuálnymi párami. Už v roku 2007 bol depenalizovaný potrat a kongres aktuálne skúma návrh týkajúci sa „náhradného materstva“ žien, ktoré vynosia deti pre páry, ktoré ich mať nemôžu. Mexickí biskupi proti týmto tendenciám protestujú. Ako uvádzajú, „magistérium Cirkvi má v úmysle prispievať k formovaniu svedomia, nielen u veriacich, ale u všetkých, ktorí hľadajú pravdu a chcú načúvať argumentom, ktoré pramenia z viery a z rozumu.“

RV, -dj-

Hora Zvir duchovne zviazaná s pápežskou bazilikou v Ríme

Viac ako 25 000 pútnikov prišlo v nedeľu 8. augusta na Horu Zvir v Litmanovej pri príležitosti archieparchiálnej odpustovej slávnosti, na ktorej bol slávnostne zverejnený dekrét o ustanovení puta duchovného príbuzenstva tohto mariánskeho pútnického miesta s pápežskou Bazilikou Santa Maria Maggiore v Ríme, ktorá je prvým a hlavným mariánskym chrámom.

Najvzácnejším pútnikom bol kardinál Stanislav Dziwisz, krakovský arcibiskup-metropolita, ktorý predniesol slávnostnú homíliu, v ktorej zdôraznil, že sme tu preto, aby sme „ďakovali Presvätej Bohorodičke za to, že chráni Cirkev, naše národy a rodiny, každého jedného z nás.“

Otec kardinál naplnil očakávania pútnikov, keď v ďalšej časti homílie ako dlhoročný najbližší spolupracovník Božieho služobníka Jána Pavla II. vydal o ňom svoje osobné svedectvo. Povedal o ňom, že okrem iného práve jeho slovo a postoj spôsobili, že padla diktatúra v Poľsku a potom v ostatných krajinách našej časti Európy. Potom vyzdvihol hlbokú mariánsku úctu Jána Pavla II., ktorý už ako dieťa chodieval s pútnikmi na púte a aj ako pápež sa nikdy neprestal denne modliť ruženec. V kontexte mariánskej úcty hovoril o atentáte na Jána Pavla II. i o jeho smrti a všetkých pozval modliť sa za jeho blahorečenie a svätorečenie „s hlbokým presvedčením, že naďalej sprevádza dnešnú Cirkev a nás všetkých na cestách spásy.“ Spomenul aj jeho návštevu v Prešove medzi gréckokatolíckymi v roku 1995 a citoval z jeho príhovoru.

Slávnostný kazateľ neobišiel ani skutočnosť, akú veľkú úctu má Gréckokatolícka cirkev na Slovensku k Bohorodičke a pútnikom zanechal tento odkaz: „Drahí pútnici na Hore Zvir, ktorú si obľúbila Matka Božia! Nech je aj našou Matkou. Nech stretnutie s ňou na tejto hore obnoví v nás priateľstvo s jej Synom a našim Pánom Ježišom Kristom. On bol s nami solidárny až do konca. Otvorme svoje srdcia. Nech žiaria hodnotami, ktoré tak veľmi potrebujeme. Nech deň čo deň vyžarujú dobrotu, lásku, horlivosť, odpustenie, dôveru, solidaritu.“ Na konci liturgickej slávnosti odovzdal pre toto mariánske pútnické miesto ako dar ruženec Jána Pavla II.

Hlavným celebrantom archijerejskej svätej liturgie, ktorú v priamom prenose vysielala Slovenská televízia, bol prešovský arcibiskup-metropolita Ján Babjak SJ. Koncelebrovali ďalší biskupi zo Slovenska a zahraničia: vladyka Milan Šášik, mukačevský eparcha, vladyka Virgil Bercea, eparcha z Oradei v Rumunsku, vladyka Ge-

rard Dino, eparcha z Phoenixu v USA, ktorý prišiel aj so skupinou veriacich zo svojej eparchie, pomocný biskup Spišskej diecézy Mons. Andrej Imrich, emeritný rožňavský biskup Eduard Kojnok a emeritný pražský pomocný biskup Ján Eugen Kočiš. Na slávnosti bolo viac ako sto kňazov, z ktorých mnohí už od sobotňajšieho popoludnia vysluhovali sviatosť zmierenia a pokánia, ku ktorej pristúpilo veľké množstvo pútnikov. Na púti sa zúčastnil aj minister Ján Figel', predseda Prešovského samosprávneho kraja Peter Chudík a viacerí ďalší vzácní hostia.

Puto duchovného príbuzenstva s pápežskou Bazilikou Santa Maria Maggiore znamená, že Chrám Nepoškvrneného Počatia Presvätej Bohorodičky na Hore Zvir v Litmanovej je zapísaný v zozname tejto pápežskej baziliky. Dekrét v Ríme podpísal kardinál Bernard Francis Law, archipresbyter pápežskej baziliky Santa Maria Maggiore. Zároveň Apoštolská penitencia

ciária v Ríme udelila tomuto pútnickému miestu výsadu plnomocných odpustkov, akým sa teší aj sama bazilika Santa Maria Maggiore. Pútnici ich môžu prijať za zvyčajných podmienok na chrámový sviatok zasvätenia baziliky 5. augusta, na sviatok Nepoškvrneného Počatia Presvätej Bohorodičky, na všetky slávnosti Bohorodičky Panny Márie, raz do roka v deň, ktorý si má slobodne zvoliť každý veriaci jednotlivo a vždy, keď sem prídu pútnici v skupine prejať náboženskú úctu.

Pútnici sa už teraz tešia na návštevu pani Myrny Nazzour z Damasku zo Sýrie, ktorá príde na Horu Zvir o mesiac, v nedeľu 5. septembra 2010.

Hora Zvir v Litmanovej je pútnickým miestom Prešovskej gréckokatolíckej archieparchie od 7. septembra 2008. Prešovský arcibiskup a metropolita vyhlásil dovtedajšie Miesto modlitby na Hore Zvir v Litmanovej za pútnické miesto na základe skutočnosti, že od roku 1990 do Litmanovej putuje „veľké množstvo veriacich zo Slovenska i zahraničia a mnohé svedectvá hovoria o tom, že pútnici v Litmanovej nachádzajú stratený pokoj duše, čerpajú Božiu pomoc a po sviatosti zmierenia začínajú novú etapu života“ (Dekrét). Za hlavnú púť ustanovil nedeľu po prvom piatku v mesiaci august.

Okrem hlavnej púte je na Hore Zvir v Litmanovej púť každý mesiac v nedeľu po prvom piatku, ale môžete tu prísť aj kedykoľvek inokedy a pookriať na duchu i na tele. So životom a aktivitami pútnického miesta sa môžete zoznámiť na internetovej stránke www.horazvir.sk.

Eubomír Petrik/ snímky (aj na titulnej str. Michal Petríľák

Klokočovská púť k Bohorodičke

Na augustovú fatimskú sobotu v Klokočove prišli pútnici už ráno, aby sa zapojili do liturgickej modlitby tretej hodinky. V prednáške o Marcela Gajdoša sa dozvedeli o novej knihe na celonočné bdenie, ktorú aktuálne vydala Košická eparchia pri príležitosti blížiacej sa celoeparchiálnej odpustovej slávnosti. Kniha obsahuje večiereň, utiereň, paraklis, hodinky a obrad svätenia vody. Prednášajúci vysvetlil biblicko-historické pozadie zvyku modliť sa celú noc pred nedelou a veľkými sviatkami liturgického roka. Bdenie na modlitbách symbolicky prirovnal k svadbe, ktorá tiež trvá celú noc.

Archijerejskú liturgiu slávil vладыka Milan Chatur, košický eparcha. V kázni vладыka porovnal vieru troch vyvolených učeníkov, ktorým ani zážitok premenenia Pána na Táboře nestačil k pochopeniu Ježišovho tajomstva. Naproti tomu Bohorodička nemala tento zmyslový vnem z premenenia, ale jej viera v Krista bola podložená uvažovaním o Kristových slovách a skutkoch až po kríž. „Viera dnešných časov nekrachuje pre nedostatok dôkazov, ale pre nedostatok premýšľania a modlitby,“ povedal vладыka a vyzval zhromaždených k vytrvalej modlitbe.

Fatimskú sobotu obohatili aj kňazi maďarsky hovoriaceho protopresbyterátu so svojimi veriacimi. V tradičných dialógoch boli rozoberané aktuálne témy modlitbového života gréckokatolíka. Na záver vладыka Milan posvätil obnovený kríž, ktorý odteraz stojí v širšom okolí pútnického areálu a ukazuje na veľkosť Božej lásky k nám. Fatimská sobota bola súčasne pozvánkou na intenzívne prežitie najväčšieho odpustu Košickej eparchie, ktorý bude o týždeň.

Michal Hospodár

V Trebišove spojili odpust s posviackou chrámu

Mať svoj vlastný farský chrám je pre farnosť také dôležité ako mať v rodine dom. To si uvedomili aj veriaci z gréckokatolíckej farnosti v Trebišove, ktorí sa napriek finančnej kríze pustili minulého roka do opravy svojho Chrámu Zosnutia presvätej Bohorodičky. S Božou pomocou sa dielo podarilo a tak v nedeľu 8. augusta mohol vладыka Milan Chatur, košický eparcha zavítať do farnosti, aby posvätil komplexne zrekonštruovaný exteriér chrámu. Príležitosť posviacky súčasne zapadla do odpustovej slávnosti ku cti zosnutia Bohorodičky. Vладыka Milan slávil archijerejskú liturgiu, pri ktorej svojim živým slovom povzbudil veriacich k zachovávaniu

Božieho zákona. Lebo práve jeho nezachovávanie prináša dramatické zmeny do života rodín: „Tak ako porušovanie prírodných zákonov sa odráža v klimatických katastrofách, porušovanie morálnych pravidiel narúša šťastie jednotlivca i jeho okolia.“ Vладыka upriamil pozornosť na Pannu Máriu, ktorá z neba vyzýva na pokánie, pokiaľ je čas. Veriacim poďakoval za úspešne dokončené dielo pre rozvoj ich viery.

Sv. liturgiu spevom sprevádzal Zbor sv. Michala archanjela a mládežnícky zbor. Na slávnosti bol prítomný aj primátor mesta Vladimír Anďal a ďalší hostia. V závere miestny protopresbyter Dušan Seman vyjadril vďaku všetkým spolupracovníkom a darcom, ako aj realizačnej firme Alojza Terebu z Košíc. Primátor odovzdal vладыkovi Milanovi pamätný erb mesta Trebišov za jeho duchovný prínos pre mesto. Spoločné myrovanie a obchod okolo chrámu boli symbolickým vyjadrením vzájomnej lásky prítomných, ktorých prehrialo svojimi lúčmi aj príjemné slniečko.

Michal Hospodár

Odpustová slávnosť Nanebovzatia Panny Márie vo Filákovke

V nedeľu 15. 8. 2010 sa uskutoční vo filákovskom Kostole Nanebovzatia Panny Márie slávnostná odpustová svätá omša s procesiou v centre mesta. Slávnostnú odpustovú svätú omšu v slovenskom jazyku celebruje provinciálny minister menších bratov františkánov na Slovensku p. Jeremiáš Daniel Kvaka OFM, so začiatkom o 9.00 hod. Po nej bude nasledovať slávnostná eucharistická procesia po historickom centre mesta. Procesiu ukončí slávnostné „Te Deum“ a požehnanie, po ktorom bude nasledovať slávnostná odpustová svätá omša v maďarskom jazyku (približne o 10.30). Hlavným celebrantom bude novokňaz p. Erik Posztós OFM, ktorý pochádza zo Slovenska, z dediny Koliňany a pôsobí vo františkánskom kláštore v Sécsény v Maďarsku.

Menší bratia františkáni pôsobia vo Filákovke od roku 1513 a ich konvent sa zaraďuje medzi najstaršie v Uhorsku. Popri kláštore bol postavený aj kostol. Kláštor bol niekoľkokrát zbúraný a znovu postavený, prevažne počas tureckých vojen, keďže v meste sa nachádza významná protiturecká pevnosť - filákovský hrad. Súčasný kostol Nanebovzatia Panny Márie bol dostavaný okolo roku 1725, jeho veža bola dokončená v roku 1727. Lod' kostola však nebola stabilná, preto bola zbúraná a znovupostavená v roku 1729-1730. Kostol mal 6 oltárov a bol vysvätený ostrihomským biskupom Žigmundom Berényim ku cti sviatku Nanebovzatia Panny Márie na svätodušný pondelok roku 1732.

Eubomír Urbančok

Mariánske pútnické miesto Staré Hory

Viac než 200 veriacich navštívilo v sobotu 7. augusta mariánske pútnické miesto Staré Hory, neďaleko Banskej Bystrice. Veriaci sa tam s biskupom banskobystrickej diecézy Rudolfom Balážom stretávajú každú prvú sobotu v mesiaci už 20 rokov pri modlitebnom programe nazvanom Fatimská sobota.

Biskup Baláž pútnikom v miestnej Bazilike Minor požehnal po svätej omši náboženské predmety. Spomínané pútnické miesto a miestne farské spoločenstvo na Starých Horách spravujú bratia Bosí karmelitáni.

Rádio Lumen

a tak isto rôznych príležitostiach máme aj my vždy túto jednotu obnovovať.

Kostol bol postavený v polovici 14. storočia ako jednoloďový chrám s charakteristickou hranolovou vežou. Patrí medzi najkrajšie monumentálne stavby neskorkej gotiky u nás. V rokoch 1502 - 1515 dostal chrám neskorogotickú podobu keď bol rozšírený na trojloďový objekt. Po veľkom požiari v roku 1788 bol kostol opravovaný, pričom vznikol vstupný klasicistický portál. Vežu regotizovali v rokoch 1903 - 1904. Pri generálnej oprave v päťdesiatych rokoch chrám dostal novú travertínovú dlažbu, novú omietku, maľbu, farebné okná, ozvučenie a krížovú cestu. Posledná komplexná obnova chrámu bola v rokoch 1982 - 1989.

Jaroslav Fabián

Druhé výročie konkatedrály v Prešove

V Prešove v nedeľu 8. augusta slávil veriaci 2. výročie povýšenia farského kostola na konkatedrálu. Slávnostnú sv. omšu pri tejto príležitosti celebroval Kkšický arcibiskup-metropolita Bernard Bober. O povýšení farského kostola sv. Mikuláša v Prešove na konkatedrálny chrám rozhodol Svätý Otec Benedikt XVI. Slávnostné vyhlásenie sa uskutočnilo pri pontifikálnej sv. omši 9. augusta 2008 vo výročný deň zriadenia Košickej arcidiecézy.

O chráme sv. Mikuláša v Prešove arcibiskup Bernard Bober povedal: „Je to povýšenie tohto chrámu, ale takisto aj mesta, pretože je to tretie najväčšie mesto na Slovensku a je tam najväčšia komunita rímskokatolíckych veriacich. Sú tam centrály biskupstva, arcibiskupstva aj iných Cirkví ako je pravoslávna, gréckokatolícka a evanjelická. Aj my sa chceme deliť s pozornosťou a službou aj v iných chrámoch v regiónoch nášho arcibiskupstva.“

Pre veriacich je to podľa jeho slov veľká výzva, aby sme si uvedomili, že je to veľké prepojenie na katedru miestneho arcibiskupa v Košiciach a zároveň na Rím, na Sv. Otca, pretože každá miestna katedra je vždy napojená na tú hlavnú katedru, na pápeža. „Je to také prepojenie s hlavou Katolíckej cirkvi a s výrazom toho, že chceme plniť Božiu vôľu tak, ako ju plnil sv. Peter, ako ju plní pápež. Tak aj v lokalitách, v chrámoch, pri slávnostiach

Púť do Čenstochovej

Jubilejná 20. pešia púť z Vranova nad Topľou do Čenstochovej vyrazila minulú nedeľu po rannej sv. omši. Potrvá 15 dní. V stredu pútnici prešli slovensko-poľskú hranicu. Predtým sa však zúčastnili sv. omše v Gaboltove, ktorú celebroval emeritný košický arcibiskup Alojz Tkáč.

Na sv. omši, ktorou sa začala púť z Vranova nad Topľou do Čenstochovej v Poľsku, bol prítomný aj o. Leander Pietras OSPPE – vranovský nestor Rádu sv. Pavla, prvého pustovníka, ktorý nikdy počas uplynulých 20 rokov nechýbal pri vyprevádzaní pešej púte. Po sv. omši vranovský dekan Tibor Zavadský predniesol modlitby a požehnal pútnikov na cestu. Tradične domáci veriaci vyprevadili pútnikov až po vranovský cintorín.

V Gaboltove v stredu na záver sv. omše arcibiskup Alojz Tkáč pripomenul pútnikom udalosti putovania Panny Márie za jej života: „Predstavil som im trojnásobnú návštevu Panny Márie na svätých miestach, putovanie Panny Márie k Alžbete, potom do Betlehema, kde sa Ježiš narodil a nakoniec do Jeruzalema, kde sa Ježiš stratil. A všetky tieto púte mali východzí bod Nazaret, kde Mária bývala spolu so sv. Jozefom a Ježišom.“ Podľa arcibiskupa tak, ako Panna Mária putovala na tieto spomenuté miesta, tak slovenskí pútnici štvornásobne dlhšie putujú z Vranova do Čenstochovej. Denne prejdú priemerne 30km. Medzi pútnikmi sú mladí od 13 rokov až po najstaršieho pútnika, ktorý má 73 rokov.

Jaroslav Fabián